

Prof. Dr. Kásler Miklós
miniszter
részére

Emberi Erőforrások Minisztériuma

1051 Budapest
Akadémia utca 3.

miniszter@emmi.gov.hu

Ügyiratszám: 573-1-2020.04.09

Tárgy: gyse ellátás biztosítása a
veszélyhelyzetben

melléklet: eszköz lista

Tisztelt Miniszter Úr!

A Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetsége (a továbbiakban: MEOSZ), mint a mozgáskorlátozott emberek országos érdekképviselői, érdekvédelmi szervezete elnökeként több százezer magyar mozgáskorlátozott ember érdekében fordulok Miniszter Úrhoz azzal, hogy veszélyhelyzeti **intézkedését kérem közösségünk tagjai gyógyászati segédeszköz ellátásának garantálása** érdekében.

Üdvözljük a jelenlegi járványügyi helyzetben elrendelt egészségügyi intézkedéseket, különös tekintettel a gyógyszerekhez való hozzájutás könnyítését célzó változtatásokat, hiszen az eRecepten rendelt gyógyszerek egyszerűsített felírása és kiváltása a mozgáskorlátozott emberek számára a valódi könnyebbség lehetőségét nyitotta meg.

A MEOSZ nagyra értékeli továbbá azt is, hogy a Kormány megteremtette az egészségi állapottól függő ellátások tovább folyósításának jogalapját, amely hozzájárul a mozgáskorlátozott emberek és családjaik megélhetésének biztosításához.

Mindezen előre mutató intézkedéseken túl **szetnénk t. Miniszter úr figyelmét felhívni a fogyatékossgal élő emberek számára nélkülözhetetlen gyógyászati segédeszközökhöz való hozzáférés könnyítésének szükségességére is.**

I. Egyszerűsített rendelés és kiváltás a létfontosságú eszközökre

Az orvos-beteg találkozások csökkentése a gyógyszerek rendelése során már megoldott, azonban *a mozgáskorlátozott emberek számára elengedhetetlen gyógyászati segédeszközöket sajnálatos módon továbbra is csak papír vényen lehet rendelni*, ezért az eRecepttel megvalósított könnyítés a gyógyászati eszközökhöz való hozzájutást nem segíti, holott rendszeres eszköz igény (pl. katéter, sztóma zsák, stb.) ebben a körben is van. A szakorvosi javaslatok érvényességének meghosszabbításával némileg egyszerűsödött a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzáférés, ugyanakkor a járványhelyzetben méginkább veszélyeztetett gyse felhasználók továbbra is kockáztatnak vannak kitéve azzal, ha a gyse receptért orvoshoz kell menniük. Még ha az orvos távkonzultációval fel is írhatná az eszközt, a papír alapú vényért postára vagy netán az orvosi rendelőbe el kell mennie valakinek.

Előbbiek alapján a gyógyászati segédeszközök rendelésének egyszerűsítését kérjük, annak érdekében, hogy a *járványveszélynek jobban kitett mozgáskorlátozott emberek ne kényszerüljenek orvoshoz menni, de mégis biztonságosan hozzájussanak a számukra nélkülözhetetlen, létfenntartásukhoz szükséges eszközökhöz.*

Elsődlegesen **az eRecept alkalmazást javaslom a gyógyászati segédeszközök rendelésére is kiterjeszteni.** A mozgáskorlátozott emberek számára alapvetően nehezített bárhová is eljutni, így a gyógyászati segédeszközök eRecept szolgáltatással való rendelése valódi segítség lenne számunkra és a járványhelyzetben nem kívánatos orvos-beteg találkozók száma is csökkenthető lenne.

Amennyiben a gyse forgalmazók EESZT-hez csatlakozására vagy az eRecept gyógyászati segédeszközökre történő kiterjesztésére jelenleg nincs lehetőség, akkor – a keresőképtelenségi igazolások kiállításánál alkalmazott megoldásra is figyelemmel – a **tételesen meghatározott eszközkörre javasoljuk a vény többszöri kiváltását vagy az egy vényre kiszolgáltatható eszközök mennyiségének átmeneti növelését a veszélyhelyzet időtartama alatt.**

A veszélyhelyzet elrendelését követő első intézkedések közt fellelhető az is, hogy a táppénz folyósításához elegendő az orvos által kiállított keresőképtelenségi igazolás elektronikus úton megküldött másolata. Ehhez hasonló módon javasoljuk, hogy a veszélyhelyzet fennállása alatt a csatolt mellékletben felsorolt eszközök rendelésének és kiváltásának megkönnyítése érdekében **egy vényre több alkalommal is kiszolgáltatható legyen a rendelt eszköz, ha annak további szükségességét az orvos elektronikus úton megküldött dokumentumban (javaslat vagy vény másolat) kezdeményezi vagy megerősíti.**

Az egyszerűsítést a mozgáskorlátozott emberek *létfenntartásához feltétlenül szükséges, egyszerűhasználatos vagy rövid kihordási idejű rendszeresen használt eszközökre, illetve a támogatással igénybe vett eszközök javításának rendelésére vonatkozóan javasoljuk.* Jelen levelünkhöz csatoljuk azoknak az eszközöknek a listáját, amelyek tagságunk tapasztalatai és szakértőink véleménye szerint mozgáskorlátozott emberek életében a járványhelyzetben is létfontosságúak.

Előbbiek alapján a mozgáskorlátozott emberek számára nélkülözhetetlen, rendszeresen elhasználódó eszközökhöz való könnyebb hozzáférés érdekében **a melléklet szerinti gyógyászati segédeszközök rendelésére és kiváltására az alábbi könnyítéseket javasoljuk** a veszélyhelyzet idejére:

a) **egy vény többszöri kiváltásának lehetősége:**

Az orvos-beteg találkozó csökkentésére kínáló megoldás, hogy az utolsóként kiváltott vény *ugyanannál a forgalmazónál a veszélyhelyzet megszűnéséig több alkalommal is kiszolgáltatható* legyen. Amennyiben ez nem megoldható, akkor a MEOSZ számára elfogadható az is, hogy *az ismételt kiszolgáltatás alapjául a módosító jogszabály hatályba lépését követően még egyetlen alkalommal kiállított újabb vény szolgáljon.*

A jogellenes ártámogatás elszámolásának megelőzése érdekében a már kiváltott vényre való *ismételt kiszolgáltatást javasoljuk az orvos elektronikus úton megküldött javaslatához vagy a papír vény elektronikus úton megküldött másolatának bemutatásához kötni.*

vagy

b) **felírási maximumok megemelése**

Amennyiben a már kiváltott vény alapján ismételt kiszolgáltatásra még a kezelőorvos által megküldött elektronikus dokumentum alapján sem kívánnak jogalapot biztosítani, akkor a mozgáskorlátozott emberek számára létfontosságú eszközök hozzáféréseinek könnyítésére *az egyidejűleg felírható és kiváltható maximum mennyiség megemelését javasoljuk, lehetőleg több hónapra, a veszélyhelyzet fennállásának várható idejére elegendő mennyiség biztosítása érdekében.*

vagy

c) **kiszolgáltatás a kezelőorvos által a gyse forgalmazónak megküldött vény másolata alapján**

Amennyiben az a) vagy b) pontban kifejtett egyik javaslatunk sem nyer támogatást, a keresőképtelenségi igazolás mintájára azt javasoljuk, hogy a kezelőorvos által kiállított papír vényről a forgalmazó részére elektronikus úton megküldött vénymásolat alapján tb támogatással kiadhatók legyenek a melléklet szerinti gyógyászati segédeszközök.

Ebben az esetben az orvos a vényt szabályszerűen, papír alapon kiállítja, a biztosított az Ebtv. 29. § (2) bekezdése és a 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet szerinti nyilatkozatot telefonon teszi meg, amit az orvos a papír vényen feljegyez. A papír vényt az orvos köteles megőrizni és annak másolatát elektronikus úton megküldeni a gyógyászatai segédeszköz forgalmazónak. A biztosított a veszélyhelyzet megszűnését követő 60 napon belül a vény hátoldalán aláírásával igazolja a nyilatkozatot és az eredeti papír alapú vényt köteles a forgalmazónak átadni.

A mozgáskorlátozott emberek számára nélkülözhetetlen, létfenntartásukhoz szükséges eszközökhöz való hozzájutás könnyítése érdekében kérjük t. Miniszter úr támogatását a MEOSZ alábbi, kizárólag a veszélyhelyzet idejére vonatkozó jogszabály módosítási javaslatához:

➤ **A gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló 14/2007. (III. 14.) EüM rendelet 13–14. §-a az alábbi bekezdésekkel egészül ki:**

„13. § (13) A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) időtartama alatt a biztosított által rendszeresen használt gyógyászati segédeszköz és javítás távkonzultáció során is rendelhető.”

„14. § (11) A (7)–(9) bekezdésekben foglaltaktól eltérően a gyógyászati segédeszköz javítása és a 26. számú mellékletben felsorolt, társadalombiztosítási támogatással rendelt gyógyászati segédeszköz az annak rendelésére jogosult orvos által elektronikus úton megküldött vény másolat vagy javaslata alapján az e rendelet szerint irányadó kihordási idő leteltét követően a veszélyhelyzet időtartama alatt ismételt kiváltható. (12) Az (1) bekezdéstől eltérően a gyógyászati segédeszköz javítását, vagy átvételét (kiszolgáltatását) a biztosított, illetve a gyógyászati segédeszközt a nevében kiváltó személy átadás-átvételi jegyzőkönyv aláírásával igazolja.

(13) A (11)–(12) bekezdés alkalmazása esetén, társadalombiztosítási támogatás elszámolásához a (8) bekezdésben foglalt, vényre vonatkozó szabályokat a kezelőorvos által elektronikus úton megküldött vény másolat vagy javaslat és az aláírt átadás-átvételi jegyzőkönyvre együtt kell alkalmazni.”

- **A járóbeteg-ellátás keretében rendelt gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök és gyógyfürdőellátások árához nyújtott támogatások elszámolásáról és folyósításáról szóló 134/1999. (VIII. 31.) Korm. rendelet 2. §-a új bekezdéssel egészül ki**

„2. § (3) A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Korm. rendeletben kihirdetett veszélyhelyzet (a továbbiakban: veszélyhelyzet) időtartama alatt a gyógyászati segédeszközök társadalombiztosítási támogatásba történő befogadásáról, támogatással történő rendeléséről, forgalmazásáról, javításáról és kölcsönzéséről szóló rendelet 14. § (11)–(13) bekezdései alapján javított vagy kiszolgáltatott gyógyászati segédeszköz esetén a kezelőorvos által elektronikus úton megküldött vény másolat vagy javaslat és az aláírt átadás-átvételi jegyzőkönyv együtt képezi az elszámolás alapját.”

II. Intézkedések a folyamatos ellátás érdekében (házhozszállítás, ügyeletes boltok, szervizek)

A gyógyászati segédeszköz felíratás nehézségein túl problémát okoz az is, hogy egyre több településről érkeznek hírek gyógyászati segédeszköz ellátási hiányról, illetve gyógyászati segédeszköz üzletek bezárásáról, javítási igény visszautasításáról.

A MEOSZ tagságától panaszok érkeznek hozzánk, hogy nem kapható pelenka, sztóma zsák, vizeletgyűjtő zsák, stb., nem sikerült ortopéd cipőt felíratni és az önkatéterezéshez nem kapható fertőtlenítő szer sem. Egyes gyógyászati segédeszköz üzletek kinyitnak ugyan, de a veszélyhelyzeti rendeletekre hivatkozva 15 órakor bezárnak, ezzel egyrészt szűkítik az eszközhoz jutás lehetőségét, másrészt a rövidebb nyitvatartással növelik a veszélyeztetett emberek találkozási esélyeit.

Az egészségügyi intézmények területén lévő üzletek jórészt nem működnek, a szociális intézményekben lakók pedig a kijárási tilalomra hivatkozva felíratni és átvenni sem tudnak eszközöket. Fontos hangsúlyozni, hogy a gyógyászati segédeszköz forgalmazás egészségügyi szolgáltatásnak minősül, ezért álláspontunk szerint még az Országos Tisztifőorvos által elrendelt intézmény elhagyási tilalom sem lehetne jogi akadály a gyógyászati segédeszköz rendeléséhez, méretvételéhez szükséges egészségügyi vizsgálat elvégzésének, különös tekintettel arra, hogy munkavégzés céljából is elhagyható az intézmény.

További jelentős nehézséget okoz, hogy a járványhelyzetre hivatkozva egyre több forgalmazó vagy javító cég nem megy házhoz. Gyakorlatilag vagy szüneteltetik a házhozszállítást és a gyógyászati segédeszközök javítását, vagy csak telephelyen vállalnak korlátozott számban javítást és sajnálatos módon csere eszközt sem tudnak már biztosítani. Így vannak, akik e nélkül otthonukban is mozgásképtelenné válnak (pl. nem javított mechanikus kerekesszék esetén).

Mint ahogyan levelemben már hivatkoztam rá, itt is kiemelném, hogy a mozgáskorlátozott emberek jellemzően más krónikus betegséggel is küzdenek, ezért az új koronavírus fokozott fertőzésveszélyt jelent számukra, így a nélkülözhetetlen gyógyászati segédeszközök biztosításában méginkább fontos szerep jutna a házhozszállításnak.

Összességében megállapíthatjuk, hogy a MEOSZ tagságának tapasztalatai alapján egyre inkább **ellehetetlenül az alapvető szükségletet pótló gyógyászati segédeszköz ellátás.**

Elfogadva, hogy a világvjárvány miatt a külföldi szállítások akadoznak, készlethiány lehet és az üzletek ezért sem tudnak kinyitni, azonban az ellátás fenntartásának érdekében javasoljuk a *gyógyászati segédeszköz gyártó/forgalmazói szövetségeket felszólítani, hogy szervezzenek ügyeletes gyse üzleteket és szervizeket* a Forgalmazók az Egészségért Szövetség (FESZ) kezdeményezéséhez hasonlóan és azok elérhetőségét egységes módon tegyék közzé. A külföldi szállításokból eredő készlethiány különösen szükségessé teszi a javítási szolgáltatások fenntartását is.

A gyógyászati segédeszközök javítását és házhoz szállítását nem leépíteni vagy megszüntetni kell, hanem az eszközökhöz való hozzájutás könnyítése érdekében ezeket a szolgáltatásokat erősítve a rendszer további kiépítése szükséges. Most, amikor teljes ágazatok állítják át szolgáltatásaikat az igénybevevők otthonára, naponta kezdenek házhoz szállítást pékségek, zöldségesek, sőt a legkülönbélebb gyártók, **egyáltalán nem időszerű a gyógyászati segédeszközök eddig is működő házhozszállításának leállítás.** A gyógyászati segédeszköz forgalmazása egészségügyi szolgáltatás, amit nem csak a kényelmes „békeidőben“, hanem veszélyhelyzetben is el kell látni.

Kérjük továbbá egyértelműen kommunikálni, hogy nem csak a patikák és drogériák, hanem a *gyógyászati segédeszköz üzletek is nyitva tarthatnak 15 óra után*, így a hosszabb nyitvatartási idő ismeretében elkerülhető lehet a potenciálisan veszélyeztetettek találkozása.

Kérjük t. Miniszter úr közbenjárását, hogy a Kormány szervezze meg és biztosítsa a tb támogatott gyógyászati segédeszközök házhozszállítását, illetve kötelezze a szolgáltatókat az eszközök tb támogatással történő javításának folytatására is. A kormány gazdaságmentő csomagjában is szerepel, hogy szeretnék nagyobb mértékben támogatni a hazai egészségipart, így a gyógyászati segédeszköz gyártókat is, amely feltételezné a minőségi ellátás biztosítását.

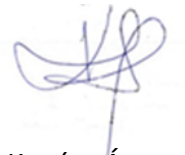
A MEOSZ elvárja, hogy a gyógyászati segédeszköz forgalmazók, mint egészségügyi szolgáltatók a járványhelyzetben is teljesítsenek ellátási kötelezettséget, ezért kérem szíves tájékoztatását, *hogy a Kormány mit tervez tenni a gyógyászati segédeszköz ellátás folyamatos biztosítása érdekében.*

Kérjük tisztelt Miniszter úr támogatását a mozgáskorlátozott emberek számára nélkülözhetetlen gyógyászati segédeszköz ellátás biztosítása érdekében, ezért kérjük, hogy fenti javaslatainkat elfogadni szíveskedjen. Tisztában vagyunk az esetleges forgalmazói visszaélésekből eredő támogatás kiáramlás veszélyével, ezért is javasoltunk a vény ismételt felhasználásának lehetőségéhez féket beépíteni, ugyanakkor kérjük, hogy valamennyi

javaslatunk mérlegelése során vegyék figyelembe azt, **amit Miniszterelnök úr is a járványügyi intézkedések céljaként fogalmazott meg: *járványhelyzetben az ember az első.***

Budapest, 2020. április 9.

Tisztelettel:

Kovács Ágnes
elnök

